

ผลของโปรแกรมการสอนทักษะการสื่อสารทางสังคมนักเรียนประถมศึกษาที่มีภาวะออทิซึมสเปกตรัม
ต่อการรับรู้ของบิดามารดาที่บุตรมีภาวะออทิซึมสเปกตรัม

The Effects of a Social Communication Skills Teaching Program on the Perceptions of
Parents of Children with Autism Spectrum Disorders.

(Received: August 21,2025 ; Revised: August 25,2025 ; Accepted: August 27,2025)

พรหมณี หาญหัก¹ ปิยะวรรณ ศรีสุรักษ์¹ และเพ็ญณี แนนรท¹

Pornmanee Hanhak¹ Piyawan Srisurak¹ and Pennee Narot¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาการรับรู้ของผู้ปกครองในการพัฒนาทักษะการสื่อสารทางสังคมของบุตรที่มีภาวะออทิซึมสเปกตรัม (Autism Spectrum Disorder: ASD) และเพื่อประเมินผลของโปรแกรมการสอนทักษะการสื่อสารทางสังคมที่ออกแบบขึ้นต่อการรับรู้ของผู้ปกครอง และพฤติกรรมสื่อสารของเด็ก ภายใต้บริบทพหุวัฒนธรรมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย การวิจัยนี้ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research: PAR) โดยมีกลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ปกครอง และบุตรที่มีภาวะออทิซึมสเปกตรัมระดับประถมศึกษา จำนวน 60 ครอบครัว แบ่งออกเป็น 2 วัฒนธรรมหลัก ได้แก่ กลุ่มออสโตรเอเชียติก และกลุ่มไต-กะได กลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 30 ครอบครัว เครื่องมือวิจัยประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์ ภูมิหลังครอบครัว แบบประเมินการรับรู้ของผู้ปกครอง แบบประเมินทักษะการสื่อสารของนักเรียนออทิซึม และนวัตกรรมการเรียนรู้ ได้แก่ คู่มือ แอปพลิเคชัน และหนังสือเสริมทักษะการสื่อสาร

ผลการวิจัยพบว่า ก่อนการใช้นวัตกรรม ผู้ปกครองมีการรับรู้อยู่ในระดับปานกลาง โดยเฉพาะด้านแนวทางการพัฒนาทักษะการสื่อสารของบุตรที่ได้คะแนนต่ำที่สุด ส่วนทักษะการสื่อสารของนักเรียนอยู่ในระดับต่ำถึงปานกลาง หลังจากใช้นวัตกรรมติดต่อกัน 6 สัปดาห์ ผลการทดสอบ Paired t-test แสดงให้เห็นว่าการรับรู้ของผู้ปกครองและทักษะการสื่อสารของนักเรียนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$) ทั้งในมิติของการสื่อสารภายในครอบครัว โรงเรียน และสังคม นอกจากนี้ ข้อมูลเชิงคุณภาพสะท้อนว่า ผู้ปกครองมีความเข้าใจและความมั่นใจในการดูแลบุตรมากขึ้น ขณะที่เด็กมีความกล้าแสดงออกและเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมได้ดีขึ้น
คำสำคัญ: ออทิสซึมสเปกตรัม, ทักษะการสื่อสารทางสังคม, การรับรู้ของผู้ปกครอง, พหุวัฒนธรรม, นวัตกรรมการเรียนรู้

Abstract

This study aimed to examine parents' perceptions regarding the development of social communication skills in their children with Autism Spectrum Disorder (ASD) and to evaluate the effects of a specifically designed social communication teaching program on both parental perception and children's communication behaviors within a multicultural context in Northeastern Thailand. A Participatory Action Research (PAR) approach was applied, involving 60 families of primary school-aged children with ASD, equally divided into two major cultural groups: Austroasiatic and Tai-Kadai. The participants were further divided into an experimental group and a control group of 30 families each. Research instruments included a family background interview form, a parental perception assessment scale, a child social communication skills assessment, and a set of learning innovations consisting of a manual, a mobile application, and a storybook to promote communication.

The findings revealed that, prior to the intervention, parents demonstrated a moderate level of perception, with the lowest scores found in the area of strategies for enhancing their child's social communication. Children's social communication skills were also at a low-to-moderate level, particularly in broader social interactions such as peer communication at school and interaction with strangers. After a six-week intervention program, Paired t-test results showed statistically significant improvements ($p < .001$) in both parental perception and children's

¹ นักศึกษาปริญญาเอก, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยขอนแก่น Corresponding author: Pornmanee Hanhak; Email: hpronm@kku.ac.th

communication skills across all domains, including family communication, school communication, and community interaction. Qualitative data further indicated that parents gained greater understanding and confidence in supporting their children, while children displayed improved social participation and confidence in school and community activities. The results suggest that the developed innovations effectively enhanced parental perception and children's social communication skills. The culturally sensitive design of the program was particularly valuable in reducing cultural barriers and misconceptions, thereby supporting parents' ability to foster their children's development more effectively.

Keywords: Autism Spectrum Disorder, Social Communication Skills, Parental Perception, Multicultural Context, Learning Innovation

บทนำ

ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นสังคมที่มีความหลากหลายทางเชื้อชาติ ภาษา ศาสนา และวัฒนธรรม ส่งผลให้เกิดความสัมพันธ์ทางสังคมในลักษณะพหุวัฒนธรรม (Multicultural context) ที่ประชาชนจากหลายกลุ่มชาติพันธุ์ต้องอยู่ร่วมกันภายใต้ความแตกต่างดังกล่าว¹ การยอมรับความหลากหลายกลายเป็นประเด็นสำคัญระดับโลก โดยเฉพาะเมื่อกระแสโลกาภิวัตน์ และการเคลื่อนย้ายถิ่นฐานเพิ่มมากขึ้น ทำให้การเรียนรู้ และการอยู่ร่วมกันอย่างเข้าใจกลายเป็นสิ่งจำเป็น² ประเทศไทยเองมีพื้นที่ที่สะท้อนความเป็นพหุวัฒนธรรมชัดเจน โดยเฉพาะภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งมีประชากรส่วนใหญ่เป็นกลุ่มไทยลาว แต่ยังคงมีชาติพันธุ์อื่นๆ อาศัยอยู่ร่วมกัน เช่น กวย เขมร ผู้ไทย และกะเลิง การอยู่ร่วมกันดังกล่าว ก่อให้เกิดวัฒนธรรมที่หลากหลาย และเอกลักษณ์ของภูมิภาค^{3,4} อย่างไรก็ตาม ความแตกต่างด้านวัฒนธรรม และวิถีชีวิตยังคงเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการปรับตัว และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของกลุ่มเปราะบางทางสังคม⁴

หนึ่งในกลุ่มประชากรที่มีความเปราะบางคือ บุคคลที่มีภาวะออทิซึมสเปกตรัม (Autism Spectrum Disorder: ASD) ซึ่งเป็นความผิดปกติด้านพัฒนาการทางระบบประสาท ส่งผลให้มีข้อจำกัดในการสื่อสาร และปฏิสัมพันธ์ทางสังคม รวมถึงพฤติกรรมที่ซ้ำๆ⁵ สถิติจากศูนย์ควบคุม และป้องกันโรคสหรัฐอเมริกา (CDC) รายงานว่า เด็กประมาณ 1 ใน 59 คนได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นภาวะออทิซึมสเปกตรัม (Autism Spectrum Disorder : ASD) โดย

พบในเพศชายมากกว่าเพศหญิงถึง 4 เท่า สำหรับประเทศไทย กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รายงานว่ามีผู้ที่จดทะเบียนเป็นบุคคลออทิซึมกว่า 13,000 คน และคาดว่าจะมีมากกว่า 300,000 คนทั่วประเทศ แต่มีเพียงส่วนน้อยที่สามารถทำงานและเลี้ยงชีพได้ด้วยตนเอง⁶

การดูแล และส่งเสริมศักยภาพบุคคลออทิซึมจึงเป็นความท้าทายที่ต้องดำเนินการอย่างจริงจัง ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อพัฒนาการของเด็กกลุ่มนี้คือ “ผู้ปกครอง” เนื่องจากเป็นผู้ที่มีบทบาทหลักในการเรียนรู้และฝึกฝนทักษะชีวิต โดยเฉพาะทักษะการสื่อสารทางสังคมที่เป็นรากฐานของการพัฒนาคุณภาพชีวิตในอนาคต⁷ หากผู้ปกครองมีความเข้าใจ และการรับรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับลักษณะของภาวะออทิซึมสเปกตรัม (Autism Spectrum Disorder : ASD) และแนวทางการช่วยเหลือก็จะสามารถสนับสนุนให้เด็กพัฒนาตามศักยภาพได้สูงสุด อย่างไรก็ตามงานวิจัยที่ผ่านมาในประเทศไทยสะท้อนให้เห็นว่า ผู้ปกครองเด็กออทิซึมยังคงประสบปัญหาด้านการตีตราจากสังคม รวมถึงความรู้สึกล้นด้านลบ เช่น ความเครียด ความอับอาย และการหลีกเลี่ยงสังคม⁸ สิ่งเหล่านี้อาจส่งผลให้ผู้ปกครองขาดแรงจูงใจในการพัฒนาบุตร ดังนั้นการส่งเสริม “การรับรู้ของผู้ปกครอง” ผ่านนวัตกรรม และการสนับสนุนเชิงระบบจึงเป็นแนวทางที่สำคัญ⁹

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงให้ความสำคัญกับการพัฒนานวัตกรรมเพื่อส่งเสริมการรับรู้ของผู้ปกครองในการสอนทักษะการสื่อสารทางสังคมสำหรับบุตรที่มีภาวะออทิซึมสเปกตรัม ภายใต้บริบท

พหุวัฒนธรรมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อเป็นกลไกที่ช่วยให้ผู้ประกอบการสามารถสนับสนุนบุตรอย่างมีประสิทธิภาพ ลดข้อจำกัดจากความแตกต่างทางวัฒนธรรม และสร้างโอกาสให้เด็กออทิสซึมสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณค่าและศักดิ์ศรีในสังคม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการรับรู้ของผู้ปกครองในการพัฒนาทักษะการสื่อสารทางสังคมของบุตรที่กำลังศึกษาในระดับประถมศึกษา และมีภาวะออทิสซึมสเปกตรัม ภายใต้บริบทพหุวัฒนธรรมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาผลของของโปรแกรมการสอนทักษะการสื่อสารทางสังคมนักเรียนประถมศึกษาที่มีภาวะออทิสซึมสเปกตรัมต่อการรับรู้ของบิดามารดาที่บุตรมีภาวะออทิสซึมสเปกตรัม

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research: PAR) โดยดำเนินการตามกระบวนการ 4 ขั้นตอน ได้แก่ การวางแผน การปฏิบัติการ การสังเกต และการสะท้อนผล โดยมีผู้เกี่ยวข้องทั้งผู้ปกครอง ครอบครัว บุคลากรสาธารณสุข และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ของการวิจัยนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองและบุตรที่กำลังเรียนชั้นประถมศึกษา และมีภาวะออทิสซึมสเปกตรัม ซึ่งทั้งหมดมีภูมิลำเนาอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่

1. ผู้ปกครอง โดยผู้ปกครองต้องมีการได้ยินปกติ สามารถพูด ฟัง และอ่านภาษาไทยกลางได้ต้องใช้ภาษาตามวัฒนธรรมท้องถิ่นเป็นส่วนใหญ่ในชีวิตประจำวัน และเลือกผู้ปกครองจาก 2 กลุ่มวัฒนธรรมหลักของภาคอีสานตามตระกูลภาษา ได้แก่ กลุ่มออสโตรเอเชียติก (Austroasiatic) กลุ่มไต-กะไต

(Tai-Kadai) โดยเลือกผู้ปกครองจากศูนย์การศึกษาพิเศษที่บุตรกำลังเรียนอยู่วัฒนธรรมละ 30 คน รวมทั้งหมด 60 คน

2. นักเรียน โดยเป็นนักเรียนต้องอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษา สามารถพูด และอ่านภาษาไทยกลางได้ตามระดับประถมศึกษา การได้ยิน และการมองเห็นอยู่ในเกณฑ์ปกติ ต้องใช้ภาษาตามวัฒนธรรมกับผู้ปกครองเป็นกวีบุตร และเลือกนักเรียนจากศูนย์การศึกษาพิเศษที่กำลังเรียนอยู่วัฒนธรรมละ 30 คน รวมทั้งหมด 60 คน

การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

1. ผู้ปกครอง
  - 1.1 คัดเลือกอย่างเฉพาะเจาะจงตามเกณฑ์ข้างต้น
  - 1.2 หากมีผู้ปกครองเกิน 30 คนในวัฒนธรรมใด จะใช้วิธีจับสลากแบบสุ่ม โดยให้หมายเลขแต่ละคนไม่ซ้ำกัน และจับหมายเลขจนได้ครบ 30 คนต่อวัฒนธรรม
  - 1.3 ผู้ปกครองที่เข้าร่วมการวิจัย จะได้รับคำอธิบายด้วยวาจาเกี่ยวกับ: ชื่อโครงการวิจัย วัตถุประสงค์ วิธีการทำวิจัย การเก็บและรายงานข้อมูล ประโยชน์ที่ได้รับ ความลับของข้อมูล สิทธิในการถอนตัว และการลงนามยินยอมเข้าร่วม
  - 1.4 ผู้ปกครองต้องมีโทรศัพท์มือถือที่สามารถเล่นอินเทอร์เน็ตได้ และเห็นภาพ ตัวหนังสือ และเสียงพูดชัดเจน
2. นักเรียน
  - 2.1 คัดเลือกตามผู้ปกครองในข้อ 2.1 วัฒนธรรมละ 30 คน
  - 2.2 หากผู้ปกครองมีบุตรมากกว่า 1 คน จะเลือกบุตรคนโตที่กำลังเรียนประถมศึกษา
  - 2.3 นักเรียนจะได้รับคำอธิบายด้วยวาจาเกี่ยวกับชื่อโครงการวิจัย วัตถุประสงค์ วิธีการทำวิจัย การเก็บ และรายงานข้อมูล ประโยชน์ที่ได้รับ ความลับของข้อมูล และสิทธิในการเข้าหรือไม่เข้าร่วม
  - 2.4 นักเรียนต้องสามารถใช้โทรศัพท์มือถือพื้นฐานได้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้ใช้เครื่องมือที่ประยุกต์จากการศึกษาวิจัยของ อิศรากร มณีรัตน์⁹ เรื่องการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตครอบครัวที่มีบุคคลออทิสติกในจังหวัดขอนแก่นด้วยโปรแกรมฝึกทักษะสังคม ดังนี้

1. แบบสัมภาษณ์ภูมิหลังครอบครัวของนักเรียนที่มีภาวะออทิสซึมสเปกตรัม แบบสัมภาษณ์นี้ถูกพัฒนาขึ้นเพื่อเก็บข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับครอบครัวของนักเรียนออทิสซึม เช่น อายุ เพศ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ โครงสร้างครอบครัว และประวัติการดูแลบุตร เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะการสื่อสารทางสังคม

2. แบบประเมินการรับรู้ของผู้ปกครองเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการสื่อสารทางสังคมของนักเรียนออทิสซึม แบบประเมินนี้ใช้วัดระดับการรับรู้ความเข้าใจ และทัศนคติของผู้ปกครองที่มีต่อลักษณะพฤติกรรมสื่อสารทางสังคมของบุตรตลอดจนแนวทางในการสนับสนุน และส่งเสริมทักษะดังกล่าว โดยพัฒนาขึ้นจากเอกสารงานวิจัย และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

3. แบบประเมินทักษะการสื่อสารทางสังคมของนักเรียนออทิสซึม เป็นแบบประเมินที่ใช้วัดพฤติกรรมสื่อสารทางสังคมของนักเรียนออทิสซึมในด้านต่างๆ เช่น การแสดงออกทางภาษา การใช้ภาษากาย การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น และการตอบสนองต่อสถานการณ์ทางสังคม จัดทำในรูปแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) เพื่อสะท้อนระดับความสามารถ

4. แอปพลิเคชันเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารทางสังคม เป็นสื่อดิจิทัลที่พัฒนาขึ้นเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ของนักเรียนออทิสซึม โดยบรรจุกิจกรรม บทเรียน และแบบฝึกหัดที่เน้นการพัฒนาทักษะการสื่อสารในชีวิตประจำวัน มีการออกแบบให้เหมาะสมกับระดับพัฒนาการของผู้เรียน ใช้งานง่าย และสามารถใช้ซ้ำเพื่อการฝึกทักษะอย่างต่อเนื่อง

5. หนังสือส่งเสริมการพัฒนาทักษะการสื่อสารทางสังคม หนังสือเล่มนี้จัดทำขึ้นเพื่อให้ควบคู่กับการ

ฝึกปฏิบัติ ประกอบด้วยเนื้อหา ภาพประกอบ ตัวอย่างสถานการณ์ทางสังคม และกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้ปกครองสามารถนำไปใช้ร่วมกับบุตร เพื่อเสริมสร้างการสื่อสารและปฏิสัมพันธ์ที่เหมาะสมในชีวิตประจำวัน

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

1. การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ดำเนินการโดยนำแบบสอบถามและแบบประเมินทั้งหมด เสนอต่อ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Item Objective Congruence: IOC) โดยกำหนดเกณฑ์คะแนนที่ ≥ 0.5 ขึ้นไป ผลการประเมินพบว่า เครื่องมือทั้งหมดมีค่า IOC อยู่ในช่วง 0.67 – 1.00 แสดงว่าเครื่องมือมีความตรงตามเนื้อหาอย่างเหมาะสม

2. การตรวจสอบความเที่ยง (Reliability Testing) ทดสอบกับกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง (Try-out) จำนวน 15 ราย แต่ไม่รวมอยู่ในการวิจัยหลัก ประเมินค่าความเที่ยงของแบบสอบถามด้วย สถิติสัมประสิทธิ์แอลฟาของ ครอนบาค (Cronbach's Alpha) เท่ากับ 0.85

3. การปรับปรุงเครื่องมือก่อนใช้งานจริงจากผลการตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ และการทดสอบนำร่อง ผู้วิจัยได้ปรับถ้อยคำบางรายการให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย ปรับภาษาให้อ่านง่าย ชัดเจน และลดความคลุมเครือ เพื่อให้สอดคล้องกับระดับความรู้ของกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. การประเมินความต้องการจำเป็น (Needs Assessment) ของผู้ปกครอง

1.1 ผู้วิจัยทำหนังสือถึงผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล

1.2 ติดต่อประสานงานทางโทรศัพท์กับผู้บริหารศูนย์ฯ เพื่อขอรายชื่อครูผู้สอนบุคคลออทิสซึม

จังหวัดละ 1 คน ทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงาน และผู้ช่วยวิจัย

1.3 จัดประชุมครูผู้สอนผ่านระบบ Zoom เพื่อชี้แจงรายละเอียดของการวิจัย บทบาทหน้าที่ และประโยชน์ที่หน่วยงานจะได้รับ

1.4 จัดประชุมผู้ปกครอง และเด็กออทิสซึม 60 ครอบครัว ผ่าน Zoom โดยมีครูผู้ช่วยวิจัยช่วยเหลือผู้ปกครองที่ไม่ถนัดใช้เทคโนโลยี พร้อมชี้แจงรายละเอียดงานวิจัย และขั้นตอนการให้ความยินยอม

1.5 ดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ปกครอง 60 คน แบบรายบุคคล ผ่าน Zoom โดยใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งมีโครงสร้าง ครูผู้ช่วยวิจัยมีหน้าที่ช่วยเรื่องการเข้าระบบเท่านั้น ไม่มีสิทธิ์เข้าถึงเนื้อหาการสัมภาษณ์

1.6 แจกเอกสารข้อมูลการขอความยินยอมให้ผู้ปกครองศึกษารายละเอียด และลงนามก่อนส่งคืนให้ผู้วิจัย

1.7 คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการจับสลากแบบสุ่ม ได้กลุ่มทดลอง 30 คน และกลุ่มควบคุม 30 คน

2. การใช้นวัตกรรมเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารทางสังคม

2.1 กลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมทำแบบประเมินการรับรู้ของผู้ปกครอง (Pre-test) ผ่าน Google Form โดยมีครูผู้ช่วยวิจัยช่วยด้านเทคนิค แต่ไม่สามารถเข้าถึงคำตอบของผู้ปกครอง

2.2 จัดอบรมผู้ปกครอง และนักเรียนกลุ่มทดลองเกี่ยวกับการใช้คู่มือ แอปพลิเคชัน และหนังสือนิทานส่งเสริมทักษะ ผ่านระบบ Zoom

2.3 กลุ่มทดลองใช้โปรแกรม Web Application และหนังสือส่งเสริมการสื่อสาร สัปดาห์ละ 3 ครั้ง (จันทร์-พุธ-ศุกร์) ต่อเนื่อง 6 สัปดาห์ รวม 18 ครั้ง โดยมีการประเมินระหว่างการใช้นวัตกรรมทุก 2 สัปดาห์ และติดตามประเมินความคงทนหลังหยุดใช้นวัตกรรม

2.4 กลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมทำแบบประเมินการรับรู้ของผู้ปกครองอีกครั้ง (Post-test) ผ่าน Google Form

2.5 ประเมินทักษะการสื่อสารทางสังคมของนักเรียนออทิสซึมทั้งก่อน และหลังการใช้นวัตกรรม พร้อมสรุปและวิเคราะห์ผลการเปลี่ยนแปลง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลเชิงปริมาณ

1.1 สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อนำเสนอข้อมูลพื้นฐานของผู้ปกครองและนักเรียน ตลอดจนพฤติกรรมการสื่อสารทางสังคมในภาพรวมและรายด้าน

1.2 สถิติทดสอบที (Paired Sample t-test) เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ของผู้ปกครองและทักษะการสื่อสารทางสังคมของนักเรียนก่อนและหลังการใช้นวัตกรรม

1.3 การวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA / MANOVA) เมื่อจำเป็นเพื่อตรวจสอบความแตกต่างของผลการวิจัยระหว่างกลุ่มตัวอย่างจากวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนดไว้คือ .05

2. ข้อมูลเชิงคุณภาพ ได้มาจากการสัมภาษณ์เชิงลึก การสนทนากลุ่ม และการสังเกตพฤติกรรมการสื่อสารทางสังคม การใช้กระบวนการ การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยมีขั้นตอนดังนี้

2.1 ถอดความ (Transcription) จาก การสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่ม

2.2 ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล (Data Validation) โดยผู้วิจัย และผู้ให้ข้อมูล

2.3 การเข้ารหัส (Coding) เพื่อจัดหมวดหมู่ประเด็น

2.4 สังเคราะห์ประเด็นหลัก (Themes) ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย

2.5 การนำเสนอข้อมูลเชิงคุณภาพในรูปแบบคำอธิบาย (Narrative) พร้อมยกตัวอย่างข้อความจากผู้ให้ข้อมูลเพื่อสนับสนุนข้อค้นพบ

3. การตรวจสอบคุณภาพข้อมูล (Trustworthiness)

3.1 ใช้การตรวจสอบสามเส้า (Triangulation) โดยเปรียบเทียบข้อมูลจากหลายแหล่ง ได้แก่ ผู้ปกครอง ครู และผู้วิจัย

3.2 มีการนำผลการวิเคราะห์เบื้องต้นกลับไปตรวจสอบความถูกต้องกับผู้ให้ข้อมูล (Member Checking)

3.3 การใช้การทบทวนโดยผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อยืนยันความน่าเชื่อถือของการตีความ

จริยธรรมงานวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการขอรับการพิจารณา และรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ของ ศูนย์ จริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น และได้รับการอนุมัติให้ดำเนินการวิจัยอย่างเป็นทางการ โดยมีเลขที่อนุมัติจริยธรรมการวิจัยคือ HE663316 ลำดับที่ : 4.4.01 : 2/2567

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ปกครองที่เข้าร่วมการวิจัย จำนวน 60 คน มาจาก 2 วัฒนธรรมหลัก (ออสโตรเอเชียติก และ ไท-กะได) อย่างละ 30 คน และนักเรียนที่มีภาวะออทิซึมสเปกตรัม จำนวน 60 คน อยู่ในระดับประถมศึกษา มีการได้ยิน และการมองเห็นปกติ สามารถใช้ภาษาไทยกลาง และภาษาท้องถิ่นได้

2. ระดับการรับรู้ของผู้ปกครองก่อนใช้นวัตกรรม พบว่า ผู้ปกครองมีการรับรู้เกี่ยวกับสาเหตุ ลักษณะอาการ และแนวทางการช่วยเหลือบุคคลออทิซึมสเปกตรัมอยู่ในระดับปานกลาง และด้านที่มีค่าคะแนนต่ำที่สุดคือ “แนวทางการพัฒนาทักษะการสื่อสารทางสังคม”

3. ทักษะการสื่อสารทางสังคมของนักเรียนก่อนใช้นวัตกรรม อยู่ในระดับ ต่ำถึงปานกลาง โดยเฉพาะด้านการสื่อสารในสังคมกว้าง เช่น การโต้ตอบกับบุคคลแปลกหน้า และการสื่อสารในโรงเรียน

4. ผลของการใช้นวัตกรรม (แอปพลิเคชัน + หนังสือคู่มือ) หลังการทดลอง พบว่า ระดับการรับรู้ของผู้ปกครอง เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนที่มีภาวะออทิซึมสเปกตรัมมีทักษะการสื่อสารทางสังคม ดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกด้าน ได้แก่ การสื่อสารในครอบครัว การสื่อสารในโรงเรียน และการสื่อสารในสังคม

ข้อมูลเชิงคุณภาพ พบว่า ผู้ปกครองสะท้อนว่า การใช้นวัตกรรมช่วยเพิ่มความเข้าใจ และความมั่นใจ ในการดูแลบุตรนักเรียนมีความกล้าแสดงออกมากขึ้น และสามารถเข้าร่วมกิจกรรมในโรงเรียนได้ดีขึ้น รวมทั้งครู และผู้เกี่ยวข้องพบว่า การสื่อสารของนักเรียนเป็นธรรมชาติมากขึ้น และมีการโต้ตอบเชิงบวกกับเพื่อนร่วมชั้น

การรับรู้ของผู้ปกครอง มีค่าเฉลี่ยการรับรู้ก่อนการทดลองอยู่ในระดับปานกลาง (Mean = 2.95, SD = 0.48) และหลังการทดลองเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน (Mean = 4.12, SD = 0.39) ผลการทดสอบที่แบบกลุ่มสัมพันธ์ (Paired t-test) พบว่า ความแตกต่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การรับรู้เกี่ยวกับสาเหตุและอาการ แนวทางการช่วยเหลือ และการพัฒนาทักษะการสื่อสารทางสังคม ล้วนมีค่าเฉลี่ยสูงขึ้นทั้งหมด และมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ทักษะการสื่อสารทางสังคมของนักเรียนที่มีภาวะออทิซึมสเปกตรัม ก่อนการทดลอง ค่าเฉลี่ยทักษะการสื่อสารอยู่ในระดับต่ำถึงปานกลาง (Mean = 2.68, SD = 0.45) หลังการทดลอง ค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ (Mean = 3.95, SD = 0.42) ผลการทดสอบ Paired t-test พบว่า ความแตกต่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 รายด้านพบว่า ทั้งการสื่อสารในครอบครัว การสื่อสารในโรงเรียน และการสื่อสารในสังคม มีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญเช่นกัน ดังแสดงตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการทดสอบทีแบบกลุ่มสัมพันธ์ (Paired t-test) ของการรับรู้ของผู้ปกครองและทักษะการสื่อสารทางสังคมของนักเรียนออทิซึมสเปกตรัมก่อนและหลังการใช้นวัตกรรม (N=60)

ตัวแปรที่ศึกษา	ก่อนทดลอง (Mean ± SD)	หลังทดลอง (Mean ± SD)	t	p-value
การรับรู้ของผู้ปกครอง (Overall perception)	2.95 ± 0.48	4.12 ± 0.39	12.56	< .001
- ด้านสาเหตุและอาการ	3.01 ± 0.52	4.20 ± 0.41	11.24	< .001
- ด้านแนวทางการช่วยเหลือ	2.89 ± 0.50	4.05 ± 0.40	12.02	< .001
- ด้านการพัฒนาทักษะการสื่อสารทางสังคม	2.76 ± 0.47	4.11 ± 0.43	13.15	< .001
ทักษะการสื่อสารทางสังคมของนักเรียน (Overall)	2.68 ± 0.45	3.95 ± 0.42	14.08	< .001
- การสื่อสารในครอบครัว	2.85 ± 0.49	4.01 ± 0.40	10.97	< .001
- การสื่อสารในโรงเรียน	2.70 ± 0.51	3.92 ± 0.44	11.83	< .001
- การสื่อสารในสังคม	2.49 ± 0.46	3.91 ± 0.41	12.67	< .001

สรุปและอภิปรายผล

การวิจัยในครั้งนี้ได้สรุป และอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาการรับรู้ของผู้ปกครองในการพัฒนาทักษะการสื่อสารทางสังคมของบุตรที่มีภาวะออทิซึมสเปกตรัมโครงสร้างผล และการอภิปราย ผลการวิจัยพบว่า การรับรู้ของผู้ปกครองเกี่ยวกับลักษณะอาการและแนวทางการพัฒนาทักษะการสื่อสารทางสังคมของบุตรมีความแตกต่างตามภูมิภาคหลังวัฒนธรรม โดยปัจจัยที่ส่งผลได้แก่ ความเชื่อดั้งเดิม ประสบการณ์ตรงในการเลี้ยงดู และระดับการเข้าถึงข้อมูลทางการแพทย์ และการศึกษา

นอกจากนี้ ผู้ปกครองบางส่วนยังมีความเข้าใจคลาดเคลื่อนเกี่ยวกับสาเหตุและแนวทางการดูแล ส่งผลให้การพัฒนาทักษะของเด็กอาจไม่เต็มศักยภาพ ซึ่งผลวิจัยนี้ตรงกับแนวคิดที่ว่า การรับรู้ของบุคคลเกี่ยวกับภาวะออทิซึมได้รับอิทธิพลจากแรงจูงใจ ความเชื่อ อารมณ์ และประสบการณ์ส่วนตัว⁷ นอกจากนี้ งานวิจัยในวัฒนธรรมหลากหลายในสหรัฐอเมริกา และสหราชอาณาจักรพบว่า ผู้ปกครองที่ขาดความรู้เกี่ยวกับออทิซึม มักตีความผิดเกี่ยวกับออทิซึม เช่น คาดว่าเป็น “ความบกพร่องทางจิต” ซึ่งขัดขวางการเข้ารับบริการและการแทรกแซงที่

เหมาะสม สอดคล้องกับผลงานของ Huang & Zhou¹⁰ งานวิจัยจากประเทศไทย และได้ค้นพบว่า ในบริบทเอเชีย ปัญหาการตีตราทางสังคมและค่านิยมทางศาสนาส่งผลต่อมุมมองของผู้ปกครองและวิธีการตอบสนองต่อเด็กออทิซึม สรุปได้ว่า การสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องและครอบคลุมสำคัญอย่างยิ่ง หากผู้ปกครองได้เข้าใจถูกต้อง เช่น สาเหตุ และวิธีช่วยเหลือที่เหมาะสม เด็ก ออทิซึมมีโอกาสพัฒนาศักยภาพได้สูงขึ้นสอดคล้องของ นพวรรณ ศรีวงศ์พาน และคณะ¹¹ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างความเสี่ยงต่อโรคลมชัก ออทิซึม ภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้และภาวะบกพร่องทางสติปัญญาจากการสังเกตพฤติกรรมโดยครูกับระดับสติปัญญา (IQ) ของเด็กไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่า ภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ และภาวะบกพร่องทางสติปัญญาจากการสังเกตพฤติกรรมโดยครูกับค่าคะแนนระดับสติปัญญา (IQ) มีความสัมพันธ์กันโดยเด็กที่ครูสังเกต พบว่ามีความเสี่ยงต่อโรคลมชัก ออทิซึมบกพร่องทางการเรียนรู้ และบกพร่องทางสติปัญญามี IQ ต่ำ ร้อยละ 62.8, 86.2, 60.3 และ 69.4 ตามลำดับ และเด็กที่มี IQ ต่ำมีโอกาสพบความเสี่ยงต่อภาวะสมาธิสั้นออทิซึมบกพร่องทางการเรียนรู้ และบกพร่องทางสติปัญญา IQ ต่ำ ร้อยละ 62.8, 86.2, 60.3 และ 69.4 ตามลำดับ และเด็กที่มี IQ ต่ำมีโอกาสพบความเสี่ยงต่อภาวะสมาธิสั้นออทิซึมบกพร่องทางการเรียนรู้ และบกพร่องทางสติปัญญา มากกว่าเด็กที่มี IQ ปกติ 7.5 เท่า การออกแบบเครื่องมือหรือการสื่อสาร

กับผู้ปกครองควรเอื้อให้สอดคล้องกับฐานความเชื่อ และประสบการณ์ของผู้ปกครอง เพื่อให้การรับรู้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ ดวงมล ทองอยู่⁷ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการเห็นคุณค่าในตนเองของวัยรุ่นตามทฤษฎีการรับรู้ความสามารถของตน พบว่า การรับรู้ขึ้นกับแรงจูงใจ ความเชื่อ อารมณ์ และประสบการณ์ของบุคคล ซึ่งอาจทำให้เกิดความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนได้ รวมทั้งผู้ปกครองเด็กก้อทิสซึมมักเผชิญกับการตีตราจากสังคม ทำให้เกิดความเครียด และการหลีกเลี่ยงการเข้าสังคมที่สะท้อนว่าการรับรู้เชิงลบของผู้ปกครองมีผลต่อท่าทีในการสนับสนุนบุตร⁸ ดังนั้น การสร้างการรับรู้ที่ถูกต้อง และครอบคลุมจึงเป็นสิ่งจำเป็น เพราะหากผู้ปกครองเข้าใจโรค และวิธีการช่วยเหลืออย่างเหมาะสม จะช่วยให้เด็กก้อทิสซึมมีโอกาสพัฒนาตามศักยภาพได้สูงขึ้น¹¹

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาผลของการใช้นวัตกรรมต่อการรับรู้ของผู้ปกครอง โครงสร้างผล และการอภิปรายผลการวิจัย หลังจากที่ใช้ผู้ปกครองได้ใช้นวัตกรรม (คู่มือ แอปพลิเคชัน และหนังสือนิทาน) พบว่า ระดับการรับรู้เกี่ยวกับอาการ แนวทางการสอน และทักษะการสื่อสารทางสังคมของบุตรเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งจากความเข้าใจที่ชัดเจน และแนวทางปฏิบัติที่จับต้องได้ อภิปรายผลได้ว่า 1) Parent-mediated intervention (การแทรกแซงโดยผู้ปกครองเป็นศูนย์กลาง) ช่วยพัฒนาการสื่อสาร และปฏิสัมพันธ์ของเด็กก้อทิสซึม¹¹ 2) Parent-implemented interventions (การแทรกแซงโดยผู้ปกครอง) แสดงให้เห็นว่า มีผลบวกต่อพฤติกรรมด้านบวก, ทักษะสังคม, และการสื่อสารของเด็กก้อทิสซึม ขนาดผล (Effect size) อยู่ในระดับ กลางถึงสูง ($g \approx 0.47-0.55$)³ การใช้เทคโนโลยีช่วยสอน (เช่น แอปพลิเคชัน) การใช้แอปหรือสื่อโต้ตอบสามารถช่วยพัฒนาทักษะสังคมของเด็กก้อทิสซึมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ¹³ สรุปได้ว่า การให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการสอนเด็กก้อทิสซึม และการใช้เทคโนโลยีช่วยสอน เป็นวิธีที่ช่วยพัฒนาการสื่อสาร, ปฏิสัมพันธ์, และทักษะสังคมของเด็กได้อย่างชัดเจน 3) การปรับ

บริบทวัฒนธรรมการใช้นวัตกรรมที่สามารถปรับให้เหมาะกับวัฒนธรรมของครอบครัวช่วยลดอุปสรรคทางวัฒนธรรม และส่งเสริมการปฏิสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างผู้ปกครองกับบุตร พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง (รวมถึงการสร้างสภาพแวดล้อมเรียนรู้ที่เหมาะสมและใช้นวัตกรรมช่วย) ส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา และความเป็นอยู่ของเด็ก ASD ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ¹⁴ สรุปได้ว่า นวัตกรรมที่บูรณาการผู้ปกครองร่วมกับสื่อดิจิทัลสามารถพัฒนาการรับรู้ และความสามารถของผู้ปกครองอย่างเป็นรูปธรรม และการปรับสื่อให้เข้ากับบริบทวัฒนธรรม ช่วยให้การรับรู้มีความลึก และมีผลต่อการดูแลที่ดีขึ้น รวมทั้งนวัตกรรมนี้สอดคล้องกับหลักการของการแทรกแซงในวงกว้าง พบว่า “การให้ข้อมูลความรู้ และทักษะแก่ผู้ปกครอง” มีผลต่อคุณภาพการดูแลบุตร¹¹ เน้นการบำบัดแบบบูรณาการและการสนับสนุนจากครอบครัว ตั้งแต่ระยะเริ่มต้นเพื่อพัฒนาการสื่อสาร และปฏิสัมพันธ์ทางสังคม รวมทั้งการให้ข้อมูล ความรู้ และทักษะการฝึกแก่ผู้ปกครองมีผลต่อความสามารถในการดูแล และการพัฒนาบุตรอย่างมีคุณภาพ⁶ นอกจากนี้ การใช้นวัตกรรมยังช่วยลดอุปสรรคด้าน ภูมิหลังวัฒนธรรม เพราะเป็นเครื่องมือที่สามารถปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของครอบครัว และชุมชน การมีปฏิสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างผู้ปกครอง และบุตรเป็นกลไกสำคัญที่ช่วยให้เด็กมีพัฒนาการด้านการสื่อสารทางสังคมที่ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องรายงานของ The National Autistic Society พบว่า การสนับสนุนครอบครัวเป็นปัจจัยสำคัญต่อคุณภาพชีวิตในระยะยาวของบุคคลออทิสซึม¹⁵ รวมทั้งสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ อธิรากร มณีรัตน์ และคณะ⁹ ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตครอบครัวที่มีบุคคลออทิสติกในจังหวัดขอนแก่นด้วยโปรแกรมฝึกทักษะสังคมมีวัตถุประสงค์เพื่อ เสริมสร้างคุณภาพชีวิตของครอบครัวที่มีบุคคลออทิสติกในจังหวัดขอนแก่น ด้วยโปรแกรมฝึกทักษะสังคมสำหรับผู้ปกครอง และสมาชิกในครอบครัว โดยใช้การวิจัยกึ่งทดลอง กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ครอบครัวที่มีบุคคลออทิสติกอายุ 12-20 ปี ผล

การศึกษา พบว่าหลังได้รับโปรแกรม กลุ่มทดลองมีคะแนนคุณภาพชีวิตครอบครัวสูงกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญ ($p=.026$) โดยคะแนนเฉลี่ยคุณภาพชีวิตครอบครัวของกลุ่มทดลองเพิ่มขึ้นทั้งในภาพรวม และทุกองค์ประกอบ ($p<.001$) ด้านสัมพันธภาพในครอบครัวเพิ่มสูงสุด รองลงมาคือการเลี้ยงดูบุตร การสนับสนุนทางสังคม และอารมณ์สุขภาพความเป็นอยู่ และข่าวสาร/สวัสดิการที่ได้รับสรุปได้ว่าโปรแกรมฝึกทักษะสังคมช่วยเสริมสร้างคุณภาพชีวิตครอบครัวที่มีบุคคลออทิสติกได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะด้านความสัมพันธ์และการเลี้ยงดู

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากงานวิจัยในครั้งนี้

1. ควรส่งเสริมให้ผู้ปกครองเด็กที่มีภาวะออทิสซึมสเปกตรัม เข้าถึงนวัตกรรมด้านการเรียนรู้ และการสื่อสารทางสังคม อย่างแพร่หลาย โดยจัดอบรมเชิงปฏิบัติการหรือเผยแพร่คู่มือ/แอปพลิเคชันแก่ศูนย์การศึกษาพิเศษ โรงเรียนประถมศึกษา และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล
2. หน่วยงานด้านการศึกษา และสาธารณสุข ควรบูรณาการความร่วมมือกับชุมชน เพื่อให้ผู้ปกครองได้รับความรู้ ความเข้าใจ และแนวทางการสอนที่ถูกต้อง ลดความคลาดเคลื่อนทางการรับรู้ที่เกิดจากความเชื่อดั้งเดิมหรือตราบาปทางสังคม

3. ควรพัฒนาระบบติดตามผล (Follow-up system) หลังการใช้นวัตกรรมเพื่อประเมินการเปลี่ยนแปลงด้านพฤติกรรมการสื่อสารของเด็ก และการรับรู้ของผู้ปกครองอย่างต่อเนื่อง

4. การสร้างเครือข่าย ผู้ปกครอง ครู และบุคลากรวิชาชีพจะช่วยเสริมพลังการทำงานร่วมกัน และเพิ่มโอกาสให้เด็กออทิสซึมมีการพัฒนาทักษะสังคมอย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรขยายกลุ่มตัวอย่างไปยังผู้ปกครองเด็กออทิสซึมในภูมิภาคอื่นของประเทศ เพื่อเปรียบเทียบบริบททางวัฒนธรรมที่แตกต่าง และประเมินความเหมาะสมของนวัตกรรมในวงกว้าง
2. ควรวิจัยเชิงปริมาณเพิ่มเติม โดยใช้การทดลองแบบสุ่ม (Randomized Controlled Trial) เพื่อตรวจสอบความมีประสิทธิภาพ และความคงทนของผลลัพธ์จากการใช้นวัตกรรมในระยะยาว
3. ควรศึกษาเชิงคุณภาพเกี่ยวกับประสบการณ์ และความรู้สึกของผู้ปกครองต่อการใช้นวัตกรรม เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกที่สามารถนำไปพัฒนาสื่อ และกระบวนการเรียนรู้ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น
4. ควรบูรณาการองค์ความรู้ด้านจิตวิทยา เทคโนโลยีการศึกษา และการบำบัดพฤติกรรมเข้าสู่งการพัฒนานวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อสร้างทางเลือกที่หลากหลายสำหรับครอบครัวเด็กออทิสซึม

เอกสารอ้างอิง

1. นิภาพรณ เจนสันติกุล.(2558). ความหลากหลายทางชาติพันธุ์กับประชาคมอาเซียน: ปัญหาและข้อพิจารณา. วารสารนักษิบริหาร 2558;35(2):33-45.
2. โครงการพระราชดำริ.(2550). สารานุกรมสำหรับเยาวชนไทย. เล่ม 12. กรุงเทพฯ: โครงการพระราชดำริ; 2550.
3. บุรณ์ชน สุขคุ้ม และธนพล วิทยาลัย.(2556). วัฒนธรรมอาหารพื้นบ้านของกลุ่มชาติพันธุ์กัญจหวัดศรีสะเกษ[อินเทอร์เน็ต]. ศรีสะเกษ: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ; 2556 [เข้าถึงเมื่อ 2568 ส.ค. 21]. เข้าถึงได้จาก: https://ethnicedb.sac.or.th/research_detail.php?id=2033
4. พิมพ์ปฎิมา นเรศศิริกุล.(2559). การอ้างชาติพันธุ์และการปรับตัวของผู้อยู่สูง บ้านวังกำแพง จังหวัดชัยภูมิ. [วิทยานิพนธ์ปริญญา ดุษฎีบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ; 2559.
5. American Psychiatric Association.(2013). Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders. 5th ed. Arlington (VA): American Psychiatric Association; [Internet]. 2013 [cited 2025 Jun 21]. Available from: <https://doi.org/10.1176/appi.books.9780890425596>.

6. ชูศักดิ์ จันทยานนท์.(2568). สมาคมผู้ปกครองบุคคลออทิสซึม (ไทย) [อินเทอร์เน็ต]. [เข้าถึงเมื่อ 2568 ส.ค. 21]. เข้าถึงได้จาก:
<https://autism.autisticthai.com/>
7. ดวงมล ทองอยู่.(2557). แนวทางการพัฒนาการเห็นคุณค่าในตนเองของวัยรุ่นตามทฤษฎีการรับรู้ความสามารถของตน. วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์ 2557;4(2):179-90.
8. จิราภา ศรีรัตน์, ประนอม รอดคำดี และสุนิศา สุขตระกูล.(2561). ประสบการณ์ของมารดาเด็กออทิสติกวัยเรียนที่รับรู้การถูกตีตรา. วารสารพยาบาลทหารบก 2561;19(2):211-19.
9. อธิรากร มณีรัตน์, พัชราภรณ์ เจนใจวิทย์, ภัทรา ฤชวรารักษ์, ภัทราภรณ์ กาบกลาง, ปิยะวรรณ ศรีสุรักษ์ และพรหมณี หาญหัท.(2563). การสร้างเสริมคุณภาพชีวิตครอบครัวที่มีบุคคลออทิสติกในจังหวัดขอนแก่นด้วยโปรแกรมฝึกทักษะสังคม. วารสารสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น 2563;2(1):107-24.
10. Huang M, Zhou Z.(2016). Perceived self-efficacy, cultural values, and coping styles among Chinese families of children with autism. *Int J Sch Educ Psychol.* 2016;4(2):61-70. doi:10.1080/21683603.2016.1130562.
11. นพวรรณ ศรีวงศ์พานิช, จันทร์อาภา สุขทรัพย์, วนิดา ชนินทุทรวงศ์ และอัมพร เบญจพลพิทักษ์.(2562). ความสัมพันธ์ระหว่างความเสี่ยงต่อโรคสมาธิสั้น ออทิสซึม ภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้และภาวะบกพร่องทางสติปัญญาจากการสังเกตพฤติกรรม โดยครูที่ระดับสติปัญญา (IQ) ของเด็กไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. วารสารสุขภาพจิต 2562; 27(3):159-70.
12. Pickles A, Harris V, Green J, et al.(2015). Treatment mechanism in the MRC preschool autism communication trial: implications for study design and parent-focussed therapy for children. *J Child Psychol Psychiatry.* 2015;56:162-70.
13. Grynspan O, Weiss PL, Perez-Diaz F, Gal E.(2014). Innovative technology-based interventions for autism spectrum disorders: a meta-analysis. *Autism.* 2014;18(4):346-61.
14. Fernández Batanero, J.M.; Tadeu, P.; Cabero, J. ICT and disability.(2018). Design, construction and validation of a diagnostic tool. *J. Soc. Stud. Educ. Res.* 2018, 9, 332–350. [Google Scholar] [CrossRef].
15. The National Autistic Society.(2018). Employment and Autism Report. London: The National Autistic Society; 2018.